

საქართველოს გაერთიანებული სახელმწიფოს და სოფლის მეურნეობის მინისტრი

ბრძანება N 2-564

02/07/2020

ქ. თბილისი

გორის მუნიციპალიტეტში, სოფ. კარალეთში შპს „იბოლიას“ ასფალტის წარმოების ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებაზე, მათ შორის ნავთობპროდუქტების საცავის მოწყობის და სასარგებლო წიაღისეულის (ინერტული მასალების) გადამუშავებაზე სკრინინგის გადაწყვეტილების შესახებ

შპს „იბოლიას“ მიერ, გზმ-ის ჩატარების საჭიროების დადგენის მიზნით საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში წარმოდგენილია გორის მუნიციპალიტეტში, სოფ. კარალეთში ასფალტის წარმოების ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების, მათ შორის ნავთობპროდუქტების საცავის მოწყობის და სასარგებლო წიაღისეულის (ინერტული მასალების) გადამუშავების პროექტის სკრინინგის განცხადება.

2009 წელს საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს მიერ შპს „იბოლიაზე“ გაცემულია N51 11.05.09 ეკოლოგიური დასკვნა, რომლის საფუძველზეც, „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ 48-ე მუხლის მე-4 ნაწილის შესაბამისად, გაიცა გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება (ბრძანება №2-476, 03.06.2019).

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის მიხედვით, შპს „იბოლიას“ ასფალტის საწარმო მდებარეობს ქ. გორის ჩრდილოეთით, 3 კმ-ზე, სოფ. კარალეთში, შპს „იბოლიას“ საკუთრებაში არსებულ, არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ორ ნაკვეთზე საკადასტრო კოდებით: 66.46.20.530.007 და 66.46.20.530.009. ტერიტორიების ფართობია შესაბამისად 38077 მ² და 10037 მ². უახლოესი დასახლებული პუნქტი, სოფ. თედოწმინდა, მდებარეობს საპროექტო ტერიტორიიდან სამხრეთ-დასავლეთით, დაახლოებით 900 მეტრ მანძილზე. საწარმოდან 810 მეტრზე მდებარეობს გორი-ცხინვალის ავტომაგისტრალი, ხოლო 440 მეტრზე - თბილისი-სენაკი-ლესელიძის ავტომაგისტრალი. საწარმოს ჩრდილოეთით, მისგან 60 მეტრის დაშორებით ფუნქციონირებს ასფალტის საწარმო, შპს „საგზაო-სამშენებლო სამმართველო №1“, ხოლო ჩრდილო-დასავლეთით, ტერიტორიიდან 115 მეტრ მანძილზე - თევზსაშენი მეურნეობა.

სკრინინგის განცხადების თანახმად, საპროექტო ტერიტორიაზე მცენარეული საფარი პრაქტიკულად წარმოდგენილი არ არის, ტერიტორიის ზედაპირი წარმოადგენს ტექნოგენური გრუნტის საფარს. ტერიტორია შემოღობილია კაპიტალური კედლით, ხოლო საწარმომდე მისასვლელი გზა მოასფალტებულია და დაკავშირებულია ცხინვალის გზატკეცილთან. გზის მიმდებარე ტერიტორია დაუსახლებელია და წარმოადგენს ინდუსტრიულ უბანს.

შპს „იბოლიას“ მიერ 2009 წელს წარმოდგენილი გარემოზე ზემოქმედების შეფასების დოკუმენტის შესაბამისად საწარმოში ფუნქციონირებს 80 ტ/სთ წარმადობის მქონე „ტელტომატის“ ტიპის ასფალტის მწარმოებელი დანადგარი. საწარმოს წლიური სიმძლავრეა 168000 ტ. ასფალტი და 54000 ტ. ინერტული მასალა. საწარმო ფუნქციონირებს წელიწადში 210 სამუშაო დღე, დღეში 10-საათიანი სამუშაო გრაფიკით. ინერტული მასალის გადამუშავება ხდება 20 ტ/სთ წარმადობის ელ-ენერგიაზე მომუშავე სამსხვრევ-დამხარისხებელ დანადგარზე.

სკრინინგის განცხადების თანახმად, საწარმოში დაგეგმილია აღნიშნული „ტელტომატის“ ტიპის ასფალტშემრევი დანადგარის ჩანაცვლება ახალი, მობილური დანადგარით DC-168637. აგრეთვე ტექნოლოგიური სქემის ზოგიერთი ხაზის ცვლილება და ახალი ტექნოლოგიური ხაზის დამატება.

სკრინინგის განცხადების მიხედვით, საპროექტო, DC-168637 მარკის მობილური დანადგარის მაქსიმალური წარმადობაა 130 ტ/სთ. აღნიშნული ქარხნის კომპონენტებს წარმოადგენს წინასწარი დოზირების სისტემა, შემრევი კოშკი, შემავსებლის სილოსი, საშრობი დოლი სანათურით, მტვერდამჭერი სისტემა და ბიტუმსაცავები. ასფალტშემრევი დანადგარში დამონტაჟებულია მშრალი მტვერდამჭერი სახელოიანი ფილტრი წარმადობით 45000 მ³/სთ. აღნიშნული დანადგარით წლის განმავლობაში დაგეგმილია 124800 ტ ოდენობის ასფალტის წარმოება, ხოლო სამუშაო საათების რაოდენობა შეადგენს 960 სთ-ს. პროექტით გათვალისწინებული დანადგარი წლის განმავლობაში საწვავად მოიხმარს 1209600 მ³ ბუნებრივ აირს. ასფალტის წარმოებისათვის ქარხანას დაგეგმილი აქვს წლიურად 8800 ტონა ბიტუმისა და 10000 ტონა მინერალური ფხვნილის გამოყენება.

წარმოების პროცესში ინერტული მასალების საწყობიდან ან უშუალოდ თვითმცლელებიდან ქვიშა-ლორღი მიეწოდება ხუთსექციან მკვებავ ბუნკერებს, საიდანაც შემდგომ კონვეიერით იტვირთება საშრობ დოლში. საშრობი და წვადი პროცესების შედეგად წარმოქმნილი ცხელი აირები და მტვერი მიემართება მტვერდამჭერ სისტემაში, საიდანაც ბრუნდება ტექნოლოგიურ ციკლში, კერძოდ, ჩაიტვირთება ასფალტშემრევი დანადგარში მინერალური დანამატის სახით. მუშა ტემპერატურამდე გახურებული ქვიშა და ღორღი საშრობი დოლიდან იტვირთება ელევატორზე და მიეწოდება შემრევი აგრეგატის სორტირების მოწყობილობას, სადაც ხდება მასალების ფრაქციების მიხედვით დაყოფა. ამის შემდეგ, მასალები მიეწოდება ცხელი მასალის ბუნკერებს, საიდანაც ქვიშა და ღორღის ფრაქციები ჩაიტვირთება დოზატორებში.

ასფალტის დასამზადებლად საჭირო მინერალური დანამატი შემრევი აგრეგატს მიეწოდება შემოტანილი მინერალური დანამატის სილოსიდან და სახელოიანი ფილტრის ბუნკერიდან დახურული ხრახნული კონვეიერების საშუალებით. სილოსის კრიტიკულ დონემდე ავსების შემთხვევაში, ავტომატურად ხდება შემავსებლის გადასვლა სილოსის მტვრის დამცლელ მილში, საიდანაც გაიფრქვევა ატმოსფეროში მილის ბოლოზე დამონტაჟებული 95%-იანი მტვერდამჭერი ფილტრის გავლით.

ბიტუმის შემოტანა მოხდება ადგილობრივი სამომხმარებლო ქსელიდან ბიტუმშიდებით. ბიტუმის რეზერვუარებში გაუწყლოებული და მუშა ტემპერატურამდე გახურებული ბიტუმი ბიტუმდენი მილსადენებით უკავშირდება შემრევი აგრეგატს. შემრევი აგრეგატში შეყვანილი კომპონენტები (ქვიშა-ლორღი, ბიტუმი და მინერალური დანამატი) შეირევა და დამზადებული პროდუქცია გადაიტვირთება მზა პროდუქციის ბუნკერში ან პირდაპირ ავტოთვითმცლელებში და გაიზიდება ქარხნის ტერიტორიიდან.

სკრინინგის განცხადების თანახმად, საწარმოში აგრეთვე დაგეგმილია ბეტონის წარმოება, საპროექტო მოცულობით 35 მ³/სთ, 120960 ტონა წელიწადში. ბეტონის წარმოებაში დაგეგმილია წლიურად 1200000 ლ. დიზელის საწვავის გამოყენება. ქარხანა აღჭურვილი იქნება ცემენტის 2 სილოსით, თითოეული 55 ტ. კასეტური ფილტრებით. სასაქონლო ბეტონის მიღება ხდება ბეტონშემრევ დანადგარში ცემენტის, ინერტული მასალისა და წყლის შესაბამისი პროპორციით შერევით. როგორც უკვე აღინიშნა, 2009 წლის გზშ-ის ანგარიშის მიხედვით, ტერიტორიაზე გათვალისწინებული იყო 54000 ტ. ინერტული მასალის გადამუშავება. წარმოდგენილი ცვლილებით საწარმოში დაგეგმილი სიმძლავრე შეადგენს 288000 ტონას, კერძოდ წლის განმავლობაში დაგეგმილია - 172800 ტ ქვიშა-ლორდის და 115200 ტ ფრაქციული ღორდის წარმოება. ინერტული მასალების წარმოება დაგეგმილია წელიწადში 1440 საათის განმავლობაში.

წარმოდგენილი დოკუმენტის მიხედვით, ინერტული მასალების წარმოებისათვის დაგეგმილია შემდეგი ტიპის სამსხვრევ-დამხარისხებელი დანადგარების გამოყენება: ორი ცალი პირველადი მსხვრევის სამსხვრევი, ორი ცალი მეორადი მსხვრევის სამსხვრევი და ქვასამსხვრევი დანადგარი. ინერტული მასალების გადამუშავებისთვის გათვალისწინებულია სამსხვრევ-დამხარისხებელი დანადგარების ორი კომპლექსის ფუნქციონირება.

პირველი კომპლექსი შედგება: ორი ერთეული ხრემის მიმწოდებელი ბუნკერის, ორი ერთეული ხრემის სარეცხი საცერის, ორი ერთეული ქვიშის სარეცხი დანადგარის, დამხარისხებელი საცერისა და თერთმეტი ერთეული ტრანსპორტიორისგან. მეორე კომპლექსი: ხრემის მიმწოდებელი ბუნკერისა და ტრანსპორტიორისგან.

პირველ კომპლექსში მიმწოდებელი ბუნკერიდან ბალასტი მიეწოდება სარეცხ საცერს, შემდეგ წყლის ნაკადთან ერთად 5 მმ-ზე ნაკლები მასალა გადადის ქვიშის სარეცხში. შემდგომ გარეცხილი ბუნებრივი ქვიშა ტრანსპორტიორით იყრება დაგროვების კონუსში, ხოლო ლამი ლითონის მილით, წყალთან ერთად მიედინება სალექარში. ქვიშაგამოცლილი მასალა ტრანსპორტიორით გადაეცემა პირველადი მსხვრევის სამსხვრევ დანადგარს. აქედან გადამუშავებული მასალა ტრანსპორტიორით მიეწოდება მეორადი მსხვრევის როტორულ სამსხვრევს, საიდანაც გადამუშავებული მასალა ტრანსპორტიორით გადაეცემა დამხარისხებელ საცერს. ამ უკანასკნელიდან, 3 ტრანსპორტიორით ხდება ღორდის 3 ფრაქციის (10-16/30, 5-10, 0-5) ჩამოყრა დაგროვების კონუსებში. საცერიდან გამოსული >16/30 მასალა ტრანსპორტიორით ხელახალი მსხვრევისთვის, უბრუნდება მეორადი მსხვრევის როტორულ ქვასამსხვრევს.

საწარმოში წყლის გამოყენება დაგეგმილია ასფალტის წარმოებაში სამეურნეო-საყოფაცხოვრებო მიზნებით, ასევე ინერტული მასალისა და ბეტონის წარმოებაში ტექნოლოგიურ პროცესში და სამეურნეო-საყოფაცხოვრებო მიზნებით. წარმოდგენილი დოკუმენტების თანახმად, საწარმოსათვის საჭირო წყლის ამოღება მოხდება საწარმოს საკუთრებაში არსებული მიწისქვეშა მტკნარი წყლის მოპოვების ლიცენზიის ფარგლებში. სკრინინგის ანგარიშის თანახმად, საწარმოში წარმოიქმნება სამეურნეო-საყოფაცხოვრებო, საწარმო და სანიაღვრე ჩამდინარე წყლები. სკრინინგის ანგარიშის მიხედვით, საყოფაცხოვრებო ჩამდინარე წყლის ჩაშვება მოხდება საწარმოს ტერიტორიაზე არსებულ საასენიზაციო ორმოში, ხოლო საწარმო და სანიაღვრე ჩამდინარე წყლების ჩადინება, სამსუქციიან სალექარში გაწმენდის შემდეგ, მოხდება ტერიტორიის აღმოსავლეთით მდებარე სარწყავ არხში. სკრინინგის განცხადებაში არ არის წარმოდგენილი წყლის ჩაშვების მონაცემები (GPS კოორდინატები) და ასევე სარწყავ არხში ჩაშვებასთან

დაკავშირებით არხის მფლობელთან შეთანხმების შესახებ ინფორმაცია. ამასთან, დაზუსტებას საჭიროებს წარმოებაში დაგეგმილი წყალმომარების საპროექტო მოცულობა.

საწარმოს ფუნქციონირებისას მიწისქვეშა წყლების დაბინძურება შესაძლებელია ტერიტორიაზე მოქმედი სატრანსპორტო საშუალებებიდან და ტექნიკიდან ზეთის დაღვრის ან ნავთობპროდუქტების ავარიული დაღვრის შემთხვევაში. ასევე ნარჩენების, სამეურნეო-საყოფაცხოვრებო ან სანიაღვრე ჩამდინარე წყლების მართვის წესების დარღვევის დროს. სატრანსპორტო საშუალებებიდან და ტექნიკიდან საწვავის ან ზეთების გაჟონვის ფაქტის დაფიქსირების შემთხვევაში დაგეგმილია შემდეგი ღონისძიებების გატარება: მოიხსნება დაბინძურებული ნიადაგის ფენა და დროებით განთავსდება სახიფათო ნარჩენებისათვის გამოყოფილ ტერიტორიაზე სპეციალურ კონტეინერში, ხოლო შემდგომი მართვისთვის გადაეცემა შესაბამისი უფლებამოსილების მქონე კომპანიას.

საწარმოდან გაფრქვეული ძირითადი ჰაერის დამაბინძურებელი ნივთიერებებია: არაორგანული მტვერი, ცემენტის მტვერი, ნახშირწყალბადები, ბუნებრივი აირის წვის პროდუქტები, როგორცაა: აზოტის დიოქსიდი, ნახშირჟანგი, ნახშირორჟანგი. ხმაურის წარმოქმნის ძირითადი წყარო ექსპლუატაციის პერიოდში წარმოადგენს სატრანსპორტო ოპერაციებისთვის გამოყენებული და ტექნოლოგიური პროცესების შესრულებაში მონაწილე ტექნიკური საშუალებები.

როგორც უკვე აღინიშნა, საპროექტო ტერიტორიიდან 60 მეტრში ფუნქციონირებს ასფალტის საწარმო. აღნიშნულის გათვალისწინებით, კუმულაციური ზემოქმედების რისკებად განხილულია: ატმოსფერული ჰაერის ხარისხზე ზემოქმედება; ხმაურის გავრცელებასთან დაკავშირებული ზემოქმედება. იმის გათვალისწინებით, რომ მნიშვნელოვნად იზრდება სასარგებლო წიაღისეულის გადამამუშავებელი საწარმოს წარმადობა და მოსალოდნელი კუმულაციური ზემოქმედება, შესაბამისად დამატებით შესწავლას საჭიროებს გარემოზე კუმულაციური ზემოქმედების საკითხი.

საწარმოს ფუნქციონირებისას მოსალოდნელია ინერტული, სახიფათო, მუნიციპალური და არასახიფათო ნარჩენების წარმოქმნა. სკრინინგის ანგარიშის თანახმად, გათვალისწინებულია ნარჩენი მტვრის დაჭერა და ტექნოლოგიურ ციკლში დაბრუნება. ნარჩენი ქვიშა და ლამი შეგროვდება საწარმოს ტერიტორიაზე და შემდგომში გამოყენებული იქნება კარიერების შესავსებად ან გატანილი იქნება შესაბამისი მუნიციპალიტეტის მიერ ინერტული ნარჩენებისათვის გამოყოფილ ადგილზე. საწარმოს ექსპლუატაციის პროცესში წარმოქმნილი სახიფათო ნარჩენები შეგროვდება შესაბამის კონტეინერებში და დროებით განთავსდება სახიფათო ნარჩენების საწყობში შესაბამის კონტრაქტორზე გადაცემამდე. საყოფაცხოვრებო ნარჩენები პერიოდულად იქნება გატანილი შესაბამისი მუნიციპალიტეტების დასუფთავების სამსახურებთან გაფორმებული ხელშეკრულებების საფუძველზე მუნიციპალური ნარჩენების ნაგავსაყრელებზე. სკრინინგის განცხადებაში არ არის წარმოდგენილი ჩამდინარე წყლის გამწმენდ სალექართან და სალექარში წარმოქმნილი შლამის შემდგომ მართვასთან დაკავშირებული საკითხები.

სკრინინგის განცხადების მიხედვით, დაგეგმილია არსებული ასფალტის წარმოების დანადგარის დემონტაჟი. თუმცა არ არის წარმოდგენილი ინფორმაცია დანადგარის დემონტაჟისა და მართვის შესახებ. განცხადებაში აღნიშნულია, რომ საწარმოს

ტერიტორიაზე იგეგმება ნავთობსაცავის მოწყობა, თუმცა არ არის განხილული აღნიშნული ნავთობსაცავის განთავსებასა და ექსპლუატაციასთან დაკავშირებული საკითხები, რაც დაზუსტებას საჭიროებს, მათ შორის ინფორმაცია ნავთობპროდუქტების საცავების ტექნიკური მახასიათებლების შესახებ. განცხადების თანახმად, დაგეგმილია ტექნოლოგიური სქემის ზოგიერთი ხაზის ცვლილება და ახალი ტექნოლოგიური ხაზის დამატება თუმცა არ არის წარმოდგენილი კონკრეტული ინფორმაცია, თუ რას ითვალისწინებს აღნიშნული ცვლილებები. შესაბამისად, აღნიშნული ინფორმაცია საჭიროებს დაზუსტებას და დამატებით შესწავლას.

„გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-7 მუხლის მე-5 ნაწილის შესაბამისად, სკრინინგის განცხადება განთავსდა სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე და გორის მუნიციპალიტეტის მერიის საინფორმაციო დაფაზე. საზოგადოების მხრიდან აღნიშნულ საქმიანობასთან დაკავშირებით შენიშვნები და მოსაზრებები არ წარმოდგენილა.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე და დაგეგმილი საქმიანობის ექსპლუატაციის ცვლილების მასშტაბისა და შესაძლო კუმულაციური ზემოქმედების გათვალისწინებით, მოსალოდნელია მნიშვნელოვანი ზემოქმედება გარემოზე.

ზემოაღნიშნული კრიტერიუმების გათვალისწინებით, „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-5 მუხლის მე-12 ნაწილის საფუძველზე,

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. მიღებულ იქნეს სკრინინგის გადაწყვეტილება, რომ გორის მუნიციპალიტეტში, სოფ. კარალეთში შპს „იბოლიას“ ასფალტის საწარმოს ექსპლუატაციის პირობების ცვლილება **დაექვემდებაროს** გარემოზე ზემოქმედების შეფასებას;
2. შპს „იბოლია“ ვალდებულია „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-8 მუხლის შესაბამისად უზრუნველყოს სკოპინგის პროცედურის გავლა;
3. ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს შპს „იბოლიას“
4. ბრძანება ძალაში შევიდეს შპს „იბოლიას“ მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
5. სკრინინგის გადაწყვეტილების გაცემიდან 5 დღის ვადაში სკრინინგის გადაწყვეტილება განთავსდეს სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე და გორის მუნიციპალიტეტის აღმასრულებელი ან/და წარმომადგენლობითი ორგანოს საინფორმაციო დაფაზე;
6. ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ. N6) მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.

ლევან დავითაშვილი

მინისტრი